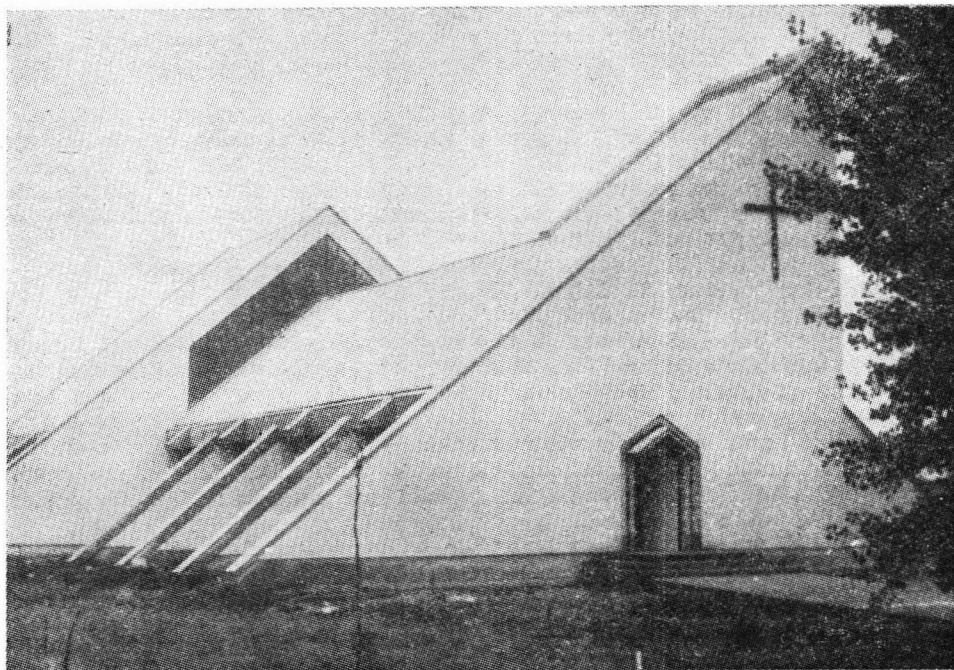

nedves testállással bíró embernek még ártalmasabb vala; hozzájárult az úgynevezett aranyér is, mely, mivel nem gondolt vele, a kocsizás által úgy megdagadott és tüzesedett, hogy operálni kellett.”

Hozzájárult, hozzájárult — de mihez? Igaz, a fejevári rossz levegőt mások (Rájnis, Virág) se bírták; igaz, hogy az akkori sterilizálási viszonyok között mi sem volt könnyebb, mint egy aranyér — vagy akármilyen más — műtétbe, illetve a rá következő vérmérgezésbe belehalni. Mégis — kérdezheti a mai ember — mi volt az alapbetegség? Mi volt az a kór, amely ezt az egyáltalán nem beteges, Batsányi leírása szerint férfias, erős, jó testalkatú embert ilyen hamar és ilyen fiatalon tönkretette? S mi volt az a Horváth Ádám emlegette „seb”, amibe belehalt? Nem valami sokkal végzetesebb dolgot — rákot minősített az akkori gyarló diagnosztika aranyérnek?

Mindegy; ezt már úgysem lehet kinyomozni. „Megholt, minekutána 27 esztendőket, 9 hónapokat és egynéhány napot élt volna. Ott fekszik a franciskánusoknál.” Azóta, hogy Batsányi ezt írta, még mélyebben, mert a szentély alatti sírbolt lejárátát — (százkilencven évre) — befalazták.

Irodalom; — Anyos verseit bevezetésekkel, jegyzetekkel kiadta Császár Elemér: Á. P. versei, 1907 (RMK 23.). Egyéb közlések: A kamalduliak pusztulása, ItK 1912; levelek Anyoshoz: ItK 1907 (Császár Elemér). Orsz. Lőrinc Anyoshoz közölve: Koltai Virgil: Á. P. 1882. — Eletrajza: Császár Elemér: Á. P. 1912. (Jegyzetekben az addigi Anyos-irodalom bibliográfiája.) — Elefánti tartózkodására: Olgyai Bertalan (ItK 1912), Mittuch József (Adatok Elefánt történetéhez, 1904), Irodalmi Szemle 1966 (Á. P. szlovákiai vonatkozásai). — Kreskay Imre írásai: Hattyuffy Dezső: Költői levelezések, 1906 (RMK 22.). Barcsay Anyoshoz: B. Á. Költeményei (Magyar Irodalmi Ritkaságok XXV.). — Batsányi írásai Anyosról: Keresztury-Tarnai: B. J. Összes Művei II. 1960. — Szauder József: A realizmus kérdései a régi magyar irodalomban (1956, A realizmus kérdései c. gyűjteményes kötetben, és Romantika és lírai realizmus címmel A romantika útján, 1961 kötetében); — Bóka László: Á. P. emlékezete (M. Tud. Akad. I. Oszt. Közl. 1957.); Kovács Győző: Az érzékenység poétája (ItK 1958.).

Az új kunadacsi templom